

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Poddlužnická žaloba u judikátní pohledávky?

Jeden názor striktně kopíruje následný postup podle ustanovení § 315 o.s.ř. Toto ustanovení praví, že „nevyplatí-li dlužník povinného oprávněnému pohledávku... může se oprávněný domáhat vlastním jménem na dlužníkovi povinného vyplacení pohledávky v řízení podle části třetí (o.s.ř.), popřípadě v řízení podle zvláštního zákona.“

V rámci exekučního řízení lze postihnout mj. i pohledávky dlužníka (povinného), které má za svými dlužníky. Tento dlužník dlužníka se dostává pak k oprávněnému - věřiteli - do vztahu poddlužníka.

Pro upřesnění uvádím termín, který občanský soudní řád (dále „o.s.ř.“) používá při tomto druhu exekuce pro pohledávku - je to název „jiná pohledávka“. Odlišuje tím pohledávku dlužníka za poddlužníkem od pohledávek, které se vymáhají jinak - to jsou pohledávky, u nichž se vede exekuce odepsáním z účtu u banky, srážkami ze mzdy, postižením jiných majetkových práv (cenné papíry aj.).

V některých případech nastává situace, kdy dlužník má pohledávku za poddlužníkem, o které již rozhodl soud v nalézacím řízení a toto rozhodnutí nabylo právní moci, tzv. judikátní pohledávku.

Tuto pohledávku lze exektovat stejným postupem jako jakoukoli jinou pohledávku, o které soud nerozhodl.

V případě, že dlužník nevyplatí svou pohledávku na základě příkazu obsaženého v usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí přikázáním pohledávky (v případě soudní exekuce) anebo v exekučním příkaze na přikázání jiné pohledávky (u exekuce soudního exekutora podle z. č. [120/2001](#) Sb. v platném znění anebo vydaném např. finančními úřady v případě exekuce podle zákona č. [337/1992](#) Sb., o správě daní a poplatků, v platném znění), v praxi existují dva rozdílné názory na další postup.

1. Druhé nalézací řízení v téže věci

Jeden názor striktně kopíruje následný postup podle ustanovení § 315 o.s.ř. Toto ustanovení praví, že „nevyplatí-li dlužník povinného oprávněnému pohledávku... může se oprávněný domáhat vlastním jménem na dlužníkovi povinného vyplacení pohledávky v řízení podle části třetí (o.s.ř.), popřípadě v řízení podle zvláštního zákona.“

Oprávněný se tedy má domáhat svým jménem v nalézacím řízení exekučního titulu - tzv. poddlužnickou žalobou. Teprve poté může podat návrh na výkon rozhodnutí a vynutit si tak plnění podle příkazu vyplatit pohledávku dlužníka za poddlužníkem.

2. Res iudicata

Sporný se může jevit postup popsany výše z důvodu existence právní zásady „rei iudicatae“, tedy věci pravomocně rozsouzené. Podle této zásady nelze rozhodnout o věci, o které bylo již jednou pravomocně rozhodnuto. Přesto v praxi v případě exekuce pohledávky soudy tuto zásadu vždy nerespektují a rozhodují rozdílně (sama osobně jsem v letošním roce podávala několik návrhů a v posledních 4 případech jedenkrát soud návrh zamítnul, v jednom případě vydal výzvu k doplnění podání, v dalším zaslal neformální dopis s výzvou a v jednom případě návrhu vyhověl). Zatím není

všeobecně známo rozhodnutí odvolacího soudu přímo v této věci.

I z důvodu právní jistoty nemůže soud jednat a rozhodovat o věci, o které již jednou soud pravomocně rozhodl. Tato zásada je odražena přímo i v textu občanského soudního řádu v ustanovení § 159a. Toto ustanovení ve znění platném od 1. 1. 2003 nám sděluje: „Jakmile bylo o věci pravomocně rozhodnuto, nemůže být v rozsahu závaznosti výroku rozsudku pro účastníky a popřípadě jiné osoby věc projednávána znovu“. Od výše uvedeného data toto ustanovení nahradilo nyní zrušené ustanovení § 159 odst. 3: „Jakmile bylo o věci pravomocně rozhodnuto, nemůže být tatáž věc v rozsahu závaznosti výroku rozsudku projednávána znovu“. Ponechme stranou případy prolomující tuto zásadu, jako je např. podání mimořádného opravného prostředku nebo případy uvedené v ustanovení § 199 o.s.ř. (objeví se osoba prohlášená za mrtvou).

Komentář k o.s.ř. (3. i – podrobněji, včetně judikatury - 6. vydání, Bureš, Drápal, Mazanec, nakl. C.H. Beck - viz prameny) upřesňuje, že o stejnou věc jde tehdy, týká-li se stejného nároku nebo stavu vyplývajícího ze stejného skutku. Má se týkat téhož předmětu a týchž osob. Těch se týká i v případě právního nástupnictví, ať už jde o univerzální či singulární sukcesí. Překážka věci rozsouzené se projevuje v materiální právní moci a patří mezi podmínky řízení. Zjistí-li soud, že o téže věci již bylo pravomocně rozhodnuto, řízení zastaví (§ 104 odst. o.s.ř.).

Jestliže soud věc projedná a rozhodne, ačkoliv tomu bránila překážka věci pravomocně rozhodnuté, jde o zmatečnost (§ 229 odst. 2 písm. b/).

Právní nástupnictví

Některé úvahy volí ještě další argument: ustanovení § 256 o.s.ř. To v odstavci prvním říká: „Proti jinému, než kdo je v rozhodnutí označen jako povinný, nebo ve prospěch jiného, než kdo je v rozhodnutí označen jako oprávněný, lze nařídit nebo provést výkon rozhodnutí, jen jestliže je prokázáno, že na něj přešla povinnost nebo právo z rozhodnutí“.

Odstavec 2 téhož ustanovení stanoví, že „přechod povinnosti nebo práva lze prokázat jen listinou vydanou anebo ověřenou státním orgánem nebo notářem, pokud nevyplývá přímo z právního předpisu“.

V případě exekuce vedené právě státními orgány by tedy mohl tento orgán jako oprávněný vést exekuci bez duplicitního řízení podle částí třetí o.s.ř.

Takový výklad by kdysi jistě odmítali současníci starší procesněprávní úpravy, která vyžadovala doložení sukcese veřejnou listinou. Tento požadavek zákona však byl zrušen.

Nynější praxe, s ohledem na současné znění ustanovení § 256 odst. 2 o.s.ř. již však došla dál. I s ohledem na zcela změněnou společenskou situaci, kdy dochází častěji k použití tohoto druhu exekuce. Stav českých pohledávek a druhotná platební neschopnost k tomu přímo nabádá.

V komentáři občanského soudního řádu, 3. i 6. vydání, C.H. Beck, Bureš, Drápal, Mazanec, str. 893 je uvedena praxe soudů v otázce výkladu ustanovení § 256 o.s.ř.: soudní praxe dovodila, že smlouva o postoupení pohledávky s úředně ověřenými podpisy splňuje podmínky ustanovení § 256 odst. 2 o.s.ř.

Totéž popisuje ve své práci i K. Eliáš (viz prameny): „Přechodem povinnosti nebo práva se ve smyslu ust. § 256 o.s.ř. nerozumí jen přechod ve vlastním slova smyslu a v duchu tradičního civilistického pojetí, tedy v důsledku právní události, např. smrti, ale i převod práva nebo povinnosti, tj. převod právním úkonem (např. typicky smlouvou o postoupení pohledávky).“

„Ustanovení § 256 odst. 2 o.s.ř. je speciální v tom směru, že vyžaduje (v případě, že právní nástupnictví neplyne z právního předpisu) důkaz provedený speciálním důkazním prostředkem, tedy listinou určité kvality... Přechod práva nebo povinnosti lze ovšem prokázat i jinou listinou, vydal-li ji či ověřil státní orgán. Musí však jít o listiny vydané těmito státními orgány v mezích jejich pravomoci (§ 134 o.s.ř.)“. Má se jednat např. o takto vydané listiny rejstříkovými soudy, katastrálními úřady, v dědických a trestních věcech, a nad rámec Eliášovy práce a k předmětnému tématu uvádím, že půjde taktéž o listiny vydané územní finančními orgány (ÚFO) při daňové exekuci.

„Soudní praxe dovozuje, že požadavek ověření listiny – jde-li např. o smlouvu o postoupení pohledávky – je naplněn i při úředním ověření podpisů na této listině...“ (K. Eliáš)

K extenzivnímu výkladu nabádal K. Eliáš (pozn. aut. - viz prameny) v souvislosti s problémem, zda notářem ověřené podpisy naplňují podmínku ověření státním orgánem. Zřejmě se tento problém týkal však předcházejícího znění odstavce druhého § 256 o.s.ř., protože v předchozí úpravě výslovně uvedení notáře chybělo.

Je možné, že úmyslem zákonodárce nebyl přesně takový výklad ustanovení § 256 o.s.ř., ale jen řešení univerzální či singulární sukcese. Avšak právě o takovou by mohlo jít – přesně řečeno o

speciální případ singulární procesněprávní sukcese

Vyjádření ustanovení § 256 odst. 1 o.s.ř. „...přešla povinnost nebo právo...“ nás ponechává vstřícně provádění výkladu. Výslovně nemluví o tom, zda přešlo či nepřešlo právo anebo zda bylo nebo nebylo převedeno – pokud bychom neprováděli striktní, doslovný výklad, bez ohledu na smysl právní normy a účel její úpravy.

Univerzální sukcese je vzhledem ke své všeobecnosti a všezahrnujícímu rozsahu výkladově celkem neproblematická a příjemná. Avšak singulární sukcese se svým omezením vyvolává potíže. Tím spíše, že např. hmotněprávní singulární sukcese neznamená automaticky i procesní nástupnictví.

Otázka uplatňování sukcese v soudním řízení jeho účastníky

Není třeba ji řešit. Obecně, v souladu s názory odborné veřejnosti a např. nálezem Ústavního soudu ze dne 30. 11. 1999 sp. zn. I. ÚS 531/98, se má zato, že o singulární sukcesi soud nerozhoduje, ale je třeba ji uplatnit. V judikovaných právních závěrech nalezneme i konstatování, že současná právní úprava občanského soudního řádu singulární sukcesi neupravuje, stejně jako otázku holého procesní nástupnictví (viz prameny Pavel Vrcha: Soukromoprávní vztahy v judikatuře Ústavního soudu České republiky).

V daném případě by tedy uplatněním procesního nástupnictví bylo u exekuce judikátní pohledávky samotné podání návrhu na výkon rozhodnutí oprávněným (resp. správcem daně) – za podmínky doložení přechodu/převodu práva k návrhu.

Problém duplicitní žaloby v nalézacím řízení po nařízení exekuce však vyvolává řadu dalších otázek. Shrneme-li dosavadní úvahy, otázka singulárního a navíc procesního nástupnictví je zákony spíše neřešena a výklady ne tak docela vyřešena (viz Eliáš – „názory našich procesualistů jsou rozporné...“).

Hmotněprávní kontra procesněprávní sukcese

U exekuce jiné pohledávky, stejně jako v případě jiných exekucí, do rozhodného okamžiku, dochází

po nařízení exekuce jen k omezení dispozic a „vlastnictví“ přejde až s určitou skutečností (typicky příklep v dražbě u exekuce movitých věcí). Jmenovitě u exekuce pohledávky nenastává u oprávněného mimo obdržení nových práv a povinností definovaných zákonem k tomu, že by na něj nařízením exekuce přešel hmotněprávní nárok. Nařízením exekuce se mu pouze dostává procesních nároků (nabývá absolutního práva úkojného), ale současně i povinností (např. přihlásit pohledávku do konkurzu, včas ji zažalovat, aby nedošlo k promlčení práva, povinnost tzv. litis denunciace (opovězení rozepře) = v tomto případě oznámení sporu dlužníku za účelem uplatnění práv dlužníka v průběhu soudního řízení, kam může přistoupit také jako vedlejší účastník apod. – výslovná anebo nepřímá úprava viz § 315 odst. 2 o.s.ř.).

Praxe tedy řeší obecně zřejmě častěji případy hmotněprávní singulární sukcese a otázku, zda procesněprávní sukcese následuje a jak a kdy apod.

V našem předmětném problému je to spíše opačně: hmotněprávní nárok v žádném případě na oprávněného nepřechází. Nastupují pouze povinnosti a práva procesní povahy.

Otázkou tedy je pojetí – zda vůbec jde o procesní nástupnictví. Odpověď by zněla ano, v případě, že bychom pohlédli na občanské soudní řízení komplexně, z nadhledu, na celé řízení tak, že bereme v úvahu jako jedno řízení to řízení, které začíná podáním žaloby ve věci samé (v daném případě podáním žaloby dlužníkem před nařízením exekuce) a končí závěrečným rozhodnutím ve fázi výkonu rozhodnutí, prováděného již ve prospěch věřitele dlužníka, oprávněného. A to v případě, kdy výkon rozhodnutí je navržen, případně nařízen.

Opačný náhled by mohl vést k myšlence, že se jedná o zvláštní situaci, která se procesnímu nástupnictví podobá, ale není jím. Přesto ani tak bych neodmítala přehlížet podmínky řízení a překážku věci rozsouzené.

JUDr. Bureš a JUDr. Drápal ve své práci (viz prameny bod 5.) navíc také dělí také singulární sukcesí na spornou a uznanou.

Změna a záměna účastníka v o.s.ř.

Občanské procesní právo rozlišuje obecně změnu a záměnu účastníka v řízení. Oba instituty mají návrhový charakter.

O změnu účastníka půjde tehdy, když „po zahájení řízení nastane právní skutečnost, s níž právní předpisy spojují převod nebo přechod práva nebo povinnosti účastníka řízení“ (ustanovení § 107a o.s.ř.) a žalobce dříve, než soud o věci rozhodne, navrhne, aby nabyvatel práva nebo povinnosti vstoupil do řízení na místo dosavadního účastníka., s výjimkami uvedenými v § 107 (ztráta způsobilosti). O tomto návrhu soud pak rozhodne vyhovujícím usnesením po prokázání výše uvedené skutečnosti a pokud s tím souhlasí ten, kdo má vstoupit na místo žalobce. Předpokladem změny účastníka je tedy v první řadě právní skutečnost znamenající převod nebo přechod práva či povinnosti.

Záměnu účastníka může vyvolat žalobce, ale pouze se souhlasem žalovaného. Na místo žalobce může na základě přípuštění soudu vstoupit někdo jiný. Žalobce z řízení takto vystoupí. Ten, kdo nastupuje místo něj, musí se svým vstoupením do řízení souhlasit. Předpokladem záměny jsou tedy 4 souhlasy: žalobce (projevuje se v návrhu), žalovaného, soudu (zákon nestanoví podmínky pro jeho rozhodnutí) a toho, kdo nastupuje na místo žalobce.

V posuzované otázce však aplikace výše citovaných ustanovení není možná z toho důvodu, že část

šestá o.s.ř. (výkon rozhodnutí) má zvláštní ustanovení (§ 256, který přednost před případným použitím § 107a o.s.ř.). Reflektuje právě na tu situaci, kdy by dlužník mnohdy těžko dával souhlas k tomu, aby jeho věřitel nastupoval do jeho určitých procesních práv - v exekuci to ani není možné a přijatelné. Odporovalo by to povaze nucenosti výkonu rozhodnutí. (Takovým výkladem bychom se dostali do obdobně absurdní situace, jaká nastala po právních změnách např. u zástavních práv k motorovým vozidlům /zřizovaných nejen správcem daně/ - bez jisté náklonnosti dlužníka k jeho zřízení nemusí vůbec vzniknout a bez jeho písemného souhlasu není zapsáno do evidence vozidel...)

Exekuční spory a žaloba podle § 256 odst. 2 o.s.ř.

Dosavadní nedostatečná právní úprava a praxe vedla již dříve k úvahám k řešení naznačené otázky. JUDr. Josef Fiala se ve své práci Exekuční spory již v roce 1972 (viz prameny) zabýval i spory o doplnění exekučního titulu z důvodu změny oprávněného nebo povinného.

Věcnou legitimaci stanovenou v exekučním titulu dělí na formální - ta se řídí normami exekučního práva a na materiální, která se posuzuje podle práva hmotného. Na rozštěpení této legitimace má reagovat ustanovení § 256 o.s.ř.

V případě singulární sukcese, která nevyvolává automaticky i procesní sukcesí, je třeba postupu podle ustanovení § 256 odst. 2 o.s.ř., tj. předložení listiny prokazující přechod práva nebo povinnosti. V případě, že některý z účastníků odpírá svou pomoc při potřebném ověření, vzniká spor podle ustanovení § 256 odst. 2 o.s.ř. jedná se o ryze procesní spor, a to spor exekuční. V o.s.ř. k němu není žádného zvláštního ustanovení. „Zřejmě tuto možnost pouze předpokládá. Tento postup zákonodárce nelze považovat za vhodný. Nutí totiž aplikující orgán ke složité deduktivní úvaze o možnosti existence, obsahu a způsobu řešení takového sporu. Při takové úvaze může snadno docházet k pochybnostem a rozdílným názorům.“

Na otázku, jestli se může oprávněný domáhat žalobou na plnění vůči tomu, kdo převzal dluh od povinného z exekučního titulu, aby byl uznán zaplatit převzatý dluh, odpovídá: „Této žalobě vadí překážka rei iudicatae nebo rei transactae, protože právní moc i vykonatelnost se vztahují též na právní nástupce subjektů v exekučním titulu uvedených.“ Povinný se může domáhat určovací žalobou na třetí osobě, že jeho dluh převzala - pokud jsou splněny podmínky pro její podání (zejména naléhavý právní zájem). Stejnou žalobou se může hájit třetí osoba vůči povinnému, že dluh nepřevzala.

To je ovšem částečně historie - avšak u znění § 256 o.s.ř. došlo ke změně jeho znění až v roce 2000.

Poslední Beckův šedý komentář

V souladu s názorem pod bodem 1. komentuje JUDr. Jaroslav Bureš ustanovení § 315 o.s.ř. v posledním Beckově šedém komentáři, vydaném v roce 2003, který byl zpracován ke znění občanského soudního řádu k 1. 1. 2003: „Procesní aktivní legitimace má za následek i (jeho) procesní nástupnictví (§ 107a) za povinného v již probíhajícím řízení, ve kterém jde o příkázanou pohledávku. Ze stejných důvodů může přímo oprávněný, jemuž byla příkázána judikátní pohledávka povinného, podat návrh na nařízení exekuce vůči poddlužníku; jde o situaci předvídanou v § 256, přičemž přechod práva vymáhat pohledávku v exekuci oprávněný doloží exekučním titulem ve prospěch povinného, usnesením o nařízení exekuce proti povinnému a vyzněním poddlužníka o nabytí právní moci tohoto usnesení.“(II. díl, str. 1342).

V obdobném duchu komentuje JUDr. Ljubomír Drápal ustanovení § 256 (II. díl, str. 1181).

Pro a proti aneb Úvahy de lege ferenda

V případě, že bychom dospěli k výkladu, že názor uvedený pod bodem 1. je jediný správný, bylo by možné a přímo vhodné uvážit změnu občanského soudního řádu cestou upřesnění tak, aby soudy nerozhodovaly fakticky o totožné věci dvakrát. Tento postup by korespondoval s vášnivým koníčkem zákonodárce kazuisticky upravovat, měnit často předpisy a usměrňovat vykladatele pracující na poli výkonném a soudním.

Výše uvedené však příliš nenabádá k takovému postupu, občanský soudní řád se v tomto bodu nejeví jako legislativně-technicky vadný. Dle mého názoru jde spíše o výkladový problém zapříčiněný zejména zřejmě nízkou frekvencí exekucí pohledávek v minulosti.

(To může doložit mj. další příklad z praxe, kdy po obdržení poddlužnické žaloby jeden pražský soud roku 2000 i přes podané odvolání do rozhodnutí o zastavení řízení z důvodu, že věc nespadá do pravomoci soudu, celý spis postoupil „Městskému úřadu Brno“. O existenci takové instituce dodnes není nikomu nic známo... Spis přes brněnský magistrát zpět k žalobci doputoval. Aplikace daňového řádu v kombinaci s přiměřeným (ustanovení § 73 odst. 7 zákona č. [337/1992](#) Sb., o správě daní a poplatků) použitím občanského soudního řádu při daňové exekuci činí nemalé obtíže nejen daňové správě, ale i soudům, a to nejen v tomto případě.)

(A navíc již Tacitus před mnoha a mnoha lety zanesl do svých Annales: Corruptissima re publica, plurimae leges - Nejzkaženější stát je ten, který je řízen mnoha zákony - pramen: doc. JUDr. Michal Skřejpek, CSc.: Latinsko-český slovníček římského práva - vybrané pojmy a termíny, ORAC, 2001).

Ačkoli automatický přechod procesních práv a povinností odporuje projednací a dispoziční zásadě (podle K. Eliáše), mimo hlavní ohled na překážku věci rozsouzené lze také použít některé další základní právní principy. Těmi jsou např.: zákaz svévolné volby nebo použití právních nástrojů regulace lidského chování bez rozumného smyslu; zákaz nadměrného nebo nadbytečného použití právních nástrojů regulace lidského chování, ač jejich volba nebo použití má rozumný smysl; zákaz nepředvídatelnosti nebo nevypočitatelnosti výkonu státní moci (zákonodárné, soudní i výkonné) atd. Neopominutelná je také služebná role veškeré státní moci zakotvená v Ústavě (zákonodárné, výkonné i soudní). (viz prameny - bod 4.)

Závěr

Závěrem lze konstatovat, že v českém prostředí nelze vždy zjistit majetek postižitelný exekucí. Někdy jsou právě pohledávky dlužníka za jeho dlužníky jediným majetkem. Přestože se může tento druh exekuce jevit poměrně komplikovaný, netřeba předem pochybovat o jeho účinnosti, záleží však na jednotlivých případech. Prostor u těchto exekucí je bohatý a fantazii se meze nekladou - možnosti řešení je zde povícero (místní respekt k osobám a orgánům provádějícím exekuci může vést např. k uznání pohledávky u nejudikátních pohledávek apod.).

Jistě i nadnesený problém judikáty vyřeší (doufejme, že brzy a jednotně), stejně jako počáteční nejasnosti, s nimiž se tento druh exekuce potýkal před několika lety. Taktéž existovaly různé názory kupř. na to, zda finanční úřad jako správce daně může vést po právní moci exekučního příkazu na příkázání jiné pohledávky proti poddlužníkovi exekuci přímo, sám. Praktické důvody s ohledem na rychlost nařízení a délku exekučního řízení u soudů, která trvala roky, a u finančních úřadů, kdy vydání exekučního příkazu bylo a je otázkou dnů, byly příčinou hledání řešení k podpoře efektivnějšího způsobu. Názor, kdy by mohl správce daně vést exekuci přímou exekucí majetku poddlužníka, našel oporu i v nejednom soudním rozhodnutí. Odvolací soud však tato rozhodnutí napravil. Vzhledem ke stávající praxi a potřebě nestranného věcného rozhodnutí o pohledávce se

zřejmě nejví jako vhodná změna daňového řádu ve směru k samostatné přímé exekuci u podlužníků anebo zůstává otázkou s přihlédnutím k více dalším důvodům.

K četnosti exekucí jiné pohledávky

Dle prováděných zjištění exekutorská komora podle z. č. [120/2001](#) Sb. neeviduje počet prováděných exekucí příkázáním jiné pohledávky. Soudy dle sdělení Ministerstva spravedlnosti vyřídily exekuci příkázáním pohledávky (bance, plátcí mzdy + jiné pohledávky) ve 23.140 případech a nevyřízeno zůstává 4.013 (dle ročních výkazů). Dle sdělení Ministerstva financí jsou do roku 2002 obdobně taktéž souhrnně evidovány exekuce na příkázání všech pohledávek (z bankovního účtu, mzdy i tzv. jiné pohledávky) a jedná se takto o nejefektivnější exekuční nástroj. V roce 2002 takto vymáhaly finanční úřady 15,8 mld. Kč = 32,8 % daňových nedoplatků. Dle upřesňujícího vyjádření Ministerstva financí byly v roce 2000 nařízeny exekuce příkázáním jiné pohledávky ve 4583 případech, v roce 2001 ve 4328 případech a v roce 2002 ve 5448 případech. Např. finanční úřady v působnosti Finančního ředitelství v Brně tímto exekučním způsobem vymohly v roce 2002 celkem 45 milionů Kč v 568 případech. Dotazy nebyly vznášeny na jiné orgány ohledně exekucí obcí a jiných orgánů postupujících podle z.č. [337/1992](#) Sb., o správě daní a poplatků, v pozdějším znění.

Na okraj lze podotknout, že je velká škoda /(nejen) pro státní pokladnu/, že se obecně exekuce jiných pohledávek využívá poměrně zřídka. I přes vysoký počet exekučních příkazů u finančních úřadů by i ony a obdobné orgány (např. obce) mohl využívat tento způsob zřejmě více. Z vlastní zkušenosti mohu potvrdit, že od roku 1998, od kdy jsme výrazně začali tento institut využívat, jsme pro fiskus získali značné sumy. V prvním půlroce používání byla úspěšnost 50%ní (polovina příkázaných pohledávek byla uhrazena, část zbývajících byla uplatněna u soudu a i z těch vyplývaly další úhrady). Nehledě k faktu, že tato činnost je prospěšná jak pro stát, tak mnohdy i pro dlužníka - v případě vymáhání pohledávek správní orgány úřady neplatí soudní poplatky - což je mnohdy důvod, proč „upadající“ dlužníci nepřistoupí (včas) k vymáhání svých pohledávek soudní cestou. Na druhé straně je třeba někdy citlivě a s ohledem na zkušenost, případné konkurzy i rozhodovací praxi soudů předvídat další průběh exekuce jiné pohledávky.

Pokud by tento příspěvek napomohl zahájit u odborné veřejnosti širší diskusi k dané otázce, byl by naplněn jeho účel.

Mgr. Martina Radkova
radkova@iol.cz

Prameny:

1. JUDr. Tripes A.: Exekuce v soudní praxi, 2. vydání, C.H.Beck, 2001
2. JUDr. Bureš, JUDr. Drápal, JUDr. Mazanec: Komentář k občanského soudního řádu, 6. vydání, C.H. Beck 2003
3. JUDr. Bureš, JUDr. Drápal, JUDr. Mazanec: Komentář k občanského soudního řádu, 3. vydání, C.H. Beck 2003
4. JUDr. Telec Ivo: Metodika výkladu právních předpisů, Doplněk 2001
5. JUDr. Bureš J., JUDr. Drápal L.: K procesnímu nástupnictví při singulární sukcesi - Občanský soudní řád z roku 1963, Právní rozhledy 4/97, ASPI 7026 (LIT)
6. JUDr. Bureš J., JUDr. Drápal L.: K procesnímu nástupnictví při singulární sukcesi - Základní

principy procesního nástupnictví při singulární sukcesi, Právní rozhledy 4/97, ASPI 7032 (LIT)
7. JUDr. Eliáš K.: Přechod práv a povinností ve vazbě na některé otázky spojené s problematikou exekučního práva (Právní praxe v podnikání 7-8/99), ASPI 8286 (LIT)
8. JUDr. Vrcha Pavel: Soukromoprávní vztahy v judikatuře Ústavního soudu České republiky, Linde 2000 (str. 76-7)
9. JUDr. Winterová A.: Příkázání pohledávky - Úvod do problematiky, Právní Rozhledy 9/97
10. JUDr. Fiala Josef: Spory vznikající z podnětu výkonu rozhodnutí (exekuční spory), Acta Universitatis Carolinae Iuridica 1972, UK Praha 1972

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Mimořádné vydržení a vývoj judikatury Nejvyššího soudu](#)
- [Preventivně-sankční funkce náhrady nemajetkové újmy za porušení osobnostních práv pohledem Ústavního soudu](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Zápis ochranné známky bez komplikací. Klíčem k úspěchu je kvalitní předběžná rešerše](#)
- [Zneužití práva na přístup podle GDPR](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [Právní povaha sítě elektronických komunikací - režim náhrady škody](#)
- [Náhrada ušlého nájemného při předčasném ukončení nájemní smlouvy na nebytové prostory](#)
- [Jak fungují plánovací smlouvy v reálných situacích \(2. díl\)](#)
- [Nejvyšší soud a forma smlouvy o smlouvě budoucí: krok zpět v ochraně právní jistoty?](#)
- [„Za každou kauzou je živý příběh“](#)